

LITERATURA A PRAMENY

- Absolon, K. 1905–11: *Kras Moravský a jeho podzemní svět*. Praha.
- Absolon, K. 1970: *Moravský kras I, II*. Praha.
- Anonym 1936: *Ein Höhlenbewohner auf der Horka*, Deutsch Gabeler Zeitung = Niemesser Zeitung 11, Nr. 7 (15. 2.), s. 7., Jablonné v Podj./Mimoň.
- Anonym 1936: *Ein Höhlenbewohner beim Horkaberge*, Deutsch Leipaer Zeitung 87, Nr. 37 (14.2.), s. 2., Česká Lípa.
- Anonym 1936: *Höhlenbewohner*, Deutsch Leipaer Zeitung 87, Nr. 82 (7.4.), s. 2. Česká Lípa.
- Balatka, B. – Sládek, J. 1976: *Jeskyňe Krtola v kvádrových pískovcích u Mužského*, Československý kras 27 (1975), Praha, 96–97.
- Balatka, B. – Sládek, J. 1983: *Jeskyňe Sklepy v chráněné krajinné oblasti Český ráj*, Památky a příroda 8, Praha, 305–310.
- Bartscht, J. 1889: *Aus der Umgebung des Wilsch-Berges bei Höhlen*, Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs 12, Česká Lípa, 338–340.
- Benešová, J. – Kalferst, J. – Prostředník, J. 2001: *Prostorová identifikace archeologických lokalit v oblasti „Hruboskalska“*, okr. Semily – úsek „Čertova ruka“, Pojizerský sborník 4/1999, 55–77.
- Bernau, F. 1884: *Das Mordloch bei Liboch*, Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs 7, 290–291.
- Bernau, F. 1888: *Der politische Bezirk Dauba*. Dubá.
- Bláhová, M. – Frolík, J. – Profantová, N. 1999: *Velké dějiny zemí Koruny české I*. Praha – Litomyšl.
- Burkhardt, R. 1966: *Z historie křtinské Vokounky*, Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí 10, č. 3, 14–15.
- Burkhardt, R. – Zedníček, O. 1951–55: *Údolí Křtinského potoka v Moravském krasu a jeho jeskyňe*, Československý kras – příloha k roč. 4–7.
- Cícha, J. 1991: *Speleologický průzkum jeskyňe U hamru v Dobrkovicích z pohledu archeologie a paleontologie*. Výběr z prací členů Historického klubu při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích 28, 52–54.
- Cícha, J. 1999: *Jeskyňe a historická důlní díla v jižních Čechách a na Šumavě*. Plzeň.
- Cílek, V. 1995: *Podzemní Praha*. Knihovna ČSS sv. 27, Praha.

- Cílek, V. 1996: *Pseudokrasová jeskyně Drábovna v přírodní rezervaci Větrušická rokle*, Speleo 22, 21–23.
- Cílek, V. 1996a: *Jeskyně Psí kostel v pohoří Kummer*, Speleo 23, Praha, 17–24.
- Cílek, V. 1998: *Krasové výplně jeskyně U hamru v Dobrkovicích u Českého Krumlova*, Speleo 27, 12–15.
- Cílek, V. 2003: *Jeskyně Krtola v Českém ráji*, Speleofórum 22, Praha, 31–33.
- Cinibulk, J. 1911: *Průvodce údolím Kokořínským a Mšenským Švýcarskem*. Mělník.
- Fiedler, J. 1886: (Correspondenzen) *Zeidler*, Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs 9, 231–232.
- Filip, J. 1947: *Dějinné počátky Českého ráje*. Praha: Státní archeologický ústav.
- Franz, L. – Liebus, A. 1936: *Die älteste Kultur der Tschechoslowakei. – Die Fossilen Wirbeltierreste der paläolithischen Station in Krumau*, Mitteilungen der Deutschen Gesellschaft der Wissenschaften und Künste für die Tschechoslowakische Republik in Prag, N. F., Heft 2.
- Fridrich, J. 1982: *Středopaleolitické osídlení Čech*. Praha: Archeologický ústav.
- Fridrich, J. – Sklenář, K. 1976: *Die paläolithische und mesolithische Höhlenbesiedlung des Böhmisches Karstes*. Fontes archaeologici Pragenses 16. Praha: Národní museum.
- Fridrichová, M. – Fridrich, J. – Havel, J. – Kovářík, J. 1995: *Praha v pravěku*. Praha.
- Friedrich, E. 1938: *Eine Tierfanggrube bei Hermsdorf a. der Polzen*, Deutsch Gabeler Zeitung = Niemesser Zeitung 13, Nr. 18 (7.5.), s. 5.
- Fröhlich, A. 1935: *Lázně Teplice nad Bečvou ve staré literatuře*, Záhorská kronika 17, č. 3, 65–75. Dolní Újezd u Lipníka nad Bečvou.
- Fröhlich, J. 1990: *Archeologické toulky po jižních Čechách*. České Budějovice.
- Fröhlich, J. 1991: *Helpenburská poustevna*. Výběr z prací členů Historického klubu při Jihočeském muzeu v Českých Budějovicích 28, 362–365.
- Fröhlich, J. 1997: *Písecko v zrcadle archeologie*. Písek.
- Fröhlich, J. 1998: *Archeologické nálezy z jeskyní a převisů v jižních Čechách*, Speleo 27, 15–17.
- Fröhlich, J. 1998a: *Nákrčníky z Hradiště u Písku*. Archeologické výzkumy v jižních Čechách 11, 76–79. České Budějovice.
- Fröhlich, J. 2000–2001: *Poustevníci a poustevny na jihu Čech*, Jihočeský sborník historický 69–70, 124–144.
- Gebauer, E., s. d. (20.–30. léta 20. století): *Deníky a rukopisy*. Archiv Severočeského muzea v Liberci.
- Geislerová, K. – Seitzl, L. – Svoboda, J. – Svobodová, H. 1986: *Záchranný výzkum před Kateřinskou jeskyní*, Regionální sborník okresu Blansko ,86, 64–73.
- Glückselig, J. 1976: *Tajemství staré chodby*, AZ magazín 3, 118–122.
- Grepl, E. 1998: *Pravěk Štramberska*, Informační zpravodaj ČAS pro severní Moravu a Slezsko, srpen 1998, 5–23.

- Herold, J. A. 1928: *Mnichovohradištsko přírodou a památkami*. Mnichovo Hradiště.
- Honl, I. 1973: *Toponymie Adršpašských a Teplických skal*, Zpravodaj místopisné komise – Onomastický zpravodaj 14, 618–626.
- Horáček, D. – Horušický, R. 1999: *Rokytko – staré a nové objevy*, Speleofórum 18, 23–30.
- Horáček, I. – Ložek, V. – Svoboda, J. – Šajnerová, A. 2002: *Přírodní prostředí a osídlení krasu v pozdním paleolitu a mezolitu*. Dolnověstonické studie 7, 313–343. Brno: Archeologický ústav AV ČR.
- Horečka, F. (ed.) 1931: *Kniha o památném Radhošti*. Vlastivěda Frenštátska I., Frenštát pod Radhoštěm.
- Hörbinger, K. – Zimerman, V. 1991: *Jeskyně Pod Staráky u Kokořína – nález keramiky knovízské kultury*, Archeologické rozhledy 43, 149–151. Praha.
- Jakál, J. a kol. 1982: *Praktická speleologie*. Martin.
- Jelínek, J. 1968: *Anthropologická zpráva o nálezech lidských pozůstatků z lokality Jestřabí skála ve Křtinském údolí*, Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí 12, č. 3, 10–11.
- Jirka, Z. 2001: *Speleoterapie. Principy a zkušenosti*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci.
- Jenč, P. 1993: *Záchranný archeologický výzkum jeskyně Portál na Chodové v oblasti Mužský – východ (k. ú. Mužský)*, Pojizerský sborník 1, 48–57.
- Jenč, P. 2003: *Keltové a jeskyně Českého ráje*, Zpravodaj města Mnichova Hradiště č. 12/03, 18–19. (též www.rajnet.cz)
- Jenč, P. 2003a: *Soupis speleoarcheologických lokalit Českého ráje – terénní průzkum a evidence nálezů v letech 1992–2002, 1. část*. Správa CHKO Český ráj Turnov (interní dokument).
- Jenč, P. 2003b: *Stěny jeskyně Oko poničeny neznámými vandaly*, Zpravodaj města Mnichova Hradiště č. 12/03, 20.
- Jenč, P. 2005: *Historická paměť pískovcové krajiny Českého ráje*, Krkonoše – Jizerské hory č. 3/2005, Vrchlabí, 22–25.
- Jenč, P. – Pátková, H. – Peša, V. 2001 (edd.): *Historické skalní rytiny v Labských pískovcích (1. etapa dokumentace v okolí Jetřichovic)*, Porta Bohemica 1, 149–166.
- Jenč, P. – Peša, V. 2000: *Nejstarší osídlení severních Čech* (upravený dotisk). Česká Lípa: Okresní vlastivědné muzeum
- Jenč, P. – Peša, V. 2003: *Člověk a pískovcová krajina*, 3. část. Zpravodaj města Mnichova Hradiště č. 11/03, 15–17.
- Jenč, P. – Peša, V. 2004: *Skalní labyrint „Stará forota“ u Žehrova – neobvyklá novověká lokalita v Českém ráji*, Echo – Mnichovohradištské noviny č. 6/2004, 35–36.
- Jenč, P. – Prostředník, J. 1995: *Speleoarcheologický projekt Chodová*, Pojizerský sborník 2, Turnov, 44–54.
- Joza, P. 1997: *Der Quaderberg*. Děčín – Nördlingen.

- Jüttner, K. 1930: *Funde aus der Burgwallzeit im Bezirke Nikolsburg (Mähren)*, Sudeta 6, 76–78.
- Kaván, J. 1964: *Výzkum přechodného útočiště pod převislou skalou ve Světlé pod Ještědem na okrese Liberec*, Sborník Severočeského musea – Historia 4, 259–271.
- Kettner, A. 1886: *Die Tropfsteinhöhle in Saubsdorf*, Notizen-Blatt der historisch-statistischen Section der k. k. mährisch-schlesischen Gesellschaft zur Beförderung des Ackerbaues, der Natur- und Landeskunde, Nr. 4–5, 32–34.
- Klápště, J. 1993: *Středověká keramika z Loktuše na Turnovsku*, Pojizerský sborník 1, Turnov, 58–61.
- Knies, J. 1895: *Příspěvek ku poznání diluviální fauny moravských jeskyň*, Věstník České akademie v Praze 4, 218–231.
- Knies, J. 1901: *Pravěké nálezy jeskynní Balcarovy skály u ostrova na vysočině Dražanské*, Věstník Klubu přírodovědeckého v Prostějově 3 (1900), 31–81.
- Knies, J. 1922: *Údolí Holštýnské na Moravě, jeho vznik a palaeontologický výzkum*, Věstník Klubu přírodovědeckého v Prostějově 18 (1920–1921), 51–78.
- Košťurík, P. – Stuchlíková, J. – Stuchlík, S. 1983: *Mikulov – Turolď, archeologické nálezy*. Mikulov.
- Kříž, (M.) 1864: *O jeskyních moravských*, Živa 12, 234–249.
- Kubeš, M. 1969: *Co víte a nevíte o Křtinsko-Josefském údolí: Jeskyně Jestřabí skála. Jeskyně Kanibalka*, Vlastivědné zprávy z Adamova a okolí 13, č. 2, 11–12 a 15–16.
- Kučera, B. – Hromas, J. – Skřivánek, F. 1981: *Jeskyně a propasti v Československu*. Praha.
- Kytlicová, O. 1978: *Hromadné nálezy bronzů z oblasti lužických popelnicových polí v Čechách*. In: R. Pleiner, *Pravěké dějiny Čech*, Praha, 522–526.
- Ložek, V. 1973: *Příroda ve čtvrtohorách*. Praha.
- Liedermann, J. 1873: *Prähistorische Ansiedlungen im Nikolsburger Bezirk*, Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien 3, 135–146.
- Makowsky, A. 1886: *Die Tropfsteinhöhle von Saubsdorf in österr. Schlesien*, Altvater 4, 1–5.
- Maška, K. J. 1882: *Ueber den diluvialen Menschen in Stramberg*, Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien 12, 32–38.
- Maška, K. J. 1884: *Pravěké nálezy ve Štramberku (I.)*, Časopis Vlasteneckého muzejního spolku v Olomouci 1, 15–22, 64–69 a 152–159.
- Maška, K. J. 1886–87: *Pravěké nálezy ve Štramberku (II.)*, Časopis Vlasteneckého muzejního spolku v Olomouci 3–4, s. 57–65, 119–123, 163–174.
- Matoušek, V. 1993: *Vývoj vztahu člověka ke krajině Českého krasu od neolitu do raného středověku (předběžný nástin)*, Bohemia centralis 22, 127–148.
- Matoušek, V. 1996: *Archeologické nálezy v jeskyních Českého krasu 3× jinak*, Archeologické rozhledy 48, 16–28.
- Matoušek, V. 1996: *Člověk a krajina Českého krasu*, Vesmír 75, 338–341.

- Matoušek, V. 1997: *Bacín. Archeologický výzkum pravěké svatyně*. Beroun.
- Matoušek, V. 2000: *Skalní dutiny a jeskynní oblasti jako součást životního prostředí člověka*. Památky archeologické – Supplementum 13, 238–246.
- Matoušek, V. 2002: *Bacín. Místo pravěkého pohřebního kultu v Českém krasu*. In: J. Svoboda ed., *Prehistorické jeskyně, Dolnověstonické studie 7*, Brno: Archeologický ústav AV ČR, 355–375.
- Matoušek, V. 2004a: *Bacín – pravěké kultovní místo*. In: D. Frantálová, *Po stopách Keltů na Berounsku*, Beroun, 46–51.
- Matoušek, V. 2004b: *Bacín – pravěká skalní svatyně s devět tisíc let trvající tradicí*. In: E. Kazdová – Z. Měřinský – K. Šabatová eds., *K počtě Vladimíru Podborskému*, Brno: Masarykova univerzita, 485–496.
- Matoušek, V. – Cílek, V. – Turek, V. 1997: *Člověk a jeskyně v Českém krasu*. Ilustrovaný průvodce pravěkem I. Praha: Národní muzeum.
- Matoušek, V. – Dufková, M. 1998: *Jeskyně a lidé*. Knížnice Dějin a současnosti 7. Praha.
- Matoušek, V. – Turek, J. 1998: *Nález nádoby sídlištního typu šňůrové keramiky z vrchu Bacína, k. ú. Vinařice, okr. Beroun*, Archeologické rozhledy 50, 359–374, 486.
- Musil, R. a kol. 1993: *Moravský kras*. Adamov.
- Müller, B. 1925: *Die geologische Section Reichstadt – Brenn der Spezialkarte Böhm.–Leipa – Dauba*, Mitteilungen aus dem Verein der Naturfreunde in Reichenberg 47, 4–40.
- Münzberger, J. 1913: *Nordböhmisches Sagen*, Mitteilungen des Nordböhmisches Exkursions-Klub 36, 36–39.
- Obšivač, V. 1927: *Radhošť a Pustevně*. Frenštát – Kroměříž – Hlučín.
- Oliva, M. 1995: *Das Paläolithikum aus der Býčí Skála – Höhle*, Pravěk, Nová řada 5, 25–38.
- Parzinger, H. – Nekvasil, J. – Barth, F. E. 1995: *Die Býčí skála-Höhle. Ein hallstattzeitlicher Höhlenopferplatz in Mähren*, Römisch-Germanische Forschungen 54. Mainz am Rhein.
- Paudler, A. 1878: *Die Brandenburgerhöhle*, Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs 1, 73–74.
- Paudler, M. 1896: *Frauenthor und Hundskirche*, Leitmeritzer Zeitung, Nr. 67 (26. 8.), s. 1125.
- Pažourek, V. – Velímský, T. 1995: *Nově zjištěné raně středověké nálezy z Labských pískovců – příspěvek k počátkům slovanského osídlení ve Šluknovském výběžku*. Archeologické výzkumy v severozápadních Čechách v l. 1983–1992, 197–212. Most.
- Peša, V. 1997: *Záhada Nové jeskyně v Českém krasu*, Vesmír 76, č. 3, s. 148.
- Peša, V. 1999: *Pravěké rituály v Polomených horách – archeologické výzkumy v okolí Dubé na Českolipsku*, Kuděj 1, č. 2, 3–9.
- Peša, V. 2001: *Archeologie okolí Doks*, Bezděz 10, 39–86.

- Peša, V. 2002: *Temný dávnověk (pravěké a středověké nálezy z Českokamenicka)*. In: Kolektiv autorů: Česká Kamenice, Česká Lípa, 22–24, 40–41.
- Peša, V. 2002a: *Člověk a jeskyně v novověku (1500–2000): o historii, archeologii a speleoantropologii*, Kuděj 4, č. 1–2, 3–19.
- Peša, V. – Jenč, P. 2003: *Dokumentace historických skalních rytin v Labských pískovcích v letech 2001–2002*, Porta Bohemica 2, 139–145.
- Peša, V. – Majer, A. 2003: *Světelné podmínky v jeskynních z pohledu speleoarcheologie*, Speleofórum 22, 22–28.
- Peter-Röcher, H. 1997: *Die Höhle von Býčí skála – Gaben an Götter und Ahnen. Mitteilungen der Berliner Gesellschaft für Anthropologie, Ethnologie und Urgeschichte* 18, 47–56.
- Píč, J. L. 1888: *Mužský a jeho okolí v ohledu archaelogickém*, Památky archaeologické a místopisné XIV, Praha, 330–362.
- Pleiner, R. a kol. 1978: *Pravěké dějiny Čech*. Praha.
- Plesl, E. 1961: *Lužická kultura v severozápadních Čechách*. Praha.
- Plesl, E. 1967: *Der Zittauer Weg und seine Bedeutung für die Besiedlung Nordostböhmens in der Zeit der Lausitzer Urnenfelder*, Arbeits- und Forschungsberichte zur sächsischen Bodendenkmalpflege 16/17, 93–103.
- Podborský, V. 1967: *K datování a původu některých bronzových předmětů ze štramberského Kotouče*, Sborník prací Filozofické fakulty Brněnské university 16, E 12, 7–62.
- Podborský, V. a kol. 1993. *Pravěké dějiny Moravy*. Vlastivěda Moravská 3. Brno.
- Pondělíček, M. (ed.) 2002: *Chráněná krajinná oblast Český kras včera a dnes*. Karlštejn.
- Prostředník, J. 1998: *Neolitické a eneolitické osídlení Českého ráje a horního Pojizeří (teze)*. Otázky neolitu a eneolitu našich zemí, 11–22. Turnov – Hradec Králové.
- Prostředník, J. – Vokolek, V. 1998: *Archeologický výzkum skalních lokalit Českého ráje v letech 1994–1997*, Z Českého ráje a Podkrkonoší 11, 118–132.
- Prostředník, J. – Vokolek, V. 1998a: *Doplňky k soupisu sídlištních nálezů kultury se šňůrovou keramikou v Čechách*, Archeologické rozhledy 50, 375–379.
- Prošek, F. – Ložek, V. 1952: *Mesolitické sídliště v Zátyní u Dubé*, Anthropozoikum 2, 93–115.
- Příbyl, J. – Ložek, V. a kol. 1991: *Základy karsologie a speleologie*. Praha.
- Přichystal, A. – Náplava, M. 1995: *Záhada Býčí skály aneb jeskyně plná otazníků*. Třebíč.
- pt– (Randus, P.) 1995: *Encyklopedie okresu č. 23. Českolipský deník*, č. 15 (18. 1.)
- Randus, P. 2001: *Encyklopedie okresu č. 334: Studniční vrch, Českolipský deník* 9, č. 136 (12.6.).

- Remeš, M. 1902: *Propast' hranická*, Časopis Vlasteneckého muzejního spolku v Olomouci 19, 11–20, 49–55, 99–104.
- Simon, K. 1989: *Beiträge zur Urgeschichte des Vogtlandes I. Archäologische Quellen*. Arbeits- u. Forschungsber. z. sächs. Bodendenkmalpflege 33, 115–226 /Anm. 63/.
- Simon, K. – Hauswald, K. 1995: *Der Kulmer Steig vor dem Mittelalter. Zu den ältesten sächsisch-böhmischen Verkehrswegen über das Osterzgebirge*. Arbeits- u. Forschungsber. z. sächs. Bodendenkmalpflege 37, 9–98.
- Sklenář, K. 1974: *Památky pravěku na území ČSSR*. Praha.
- Sklenář, K. 1982: *Pravěké nálezy na Mělnicku a Kralupsku*. Mělník.
- Sklenář, K. 1984: *Za jeskynním člověkem*. Praha.
- Sklenář, K. – Matoušek, V. 1992: *Osídlení jeskyní Českého krasu od neolitu po středověk*. Zprávy České archeologické společnosti při ČSAV. Supplément 14.
- Sklenář, K. – Matoušek, V. 1994: *Die Höhlenbesiedlung des Böhmisches Karstes vom Neolithikum bis zum Mittelalter*. Fontes Archaeologici Pragenses 20. Praha: Národní muzeum.
- Sklenář, K. – Sklenářová, Z. – Slabina, M. 2002: *Encyklopedie pravěku v Čechách, na Moravě a ve Slezsku*. Praha: Libri.
- Skutil, J. 1933: *Předhistorické osídlování a nálezy z Hranicka a Lipenska*, Záhorská kronika 15, č. 4, 97–126.
- Skutil, J. 1935: *Opis a vyobrazení hranické Propasti podle Josefa Heřmana Agapila Gallaše z roku 1822*, Záhorská kronika 17, č. 3, 1–6 a 42–47.
- Skutil, J. 1939: *Lebka švédského důstojníka Kallenberga*, Anthropologie 17 (Hrdličkův sborník), 223–230.
- Skutil, J. 1949: *Ještě k jihomoravskému krasu Pavlovských kopců*, Československý kras 2, 156–189.
- Skutil, J. 1952: *Staré zprávy o jeskyních ve Vápenném Podole u Chrudimi v Železných horách*, Československý kras 5, 85–87.
- Skutil, J. 1953: *Skalní nápisy z jeskyně v Supíkovcích ve Slezsku*, Přírodovědecký sborník Ostravského kraje 14, 236–240.
- Skutil, J. 1955: *Házení peněz do vody a vkládání peněz do hrobu*, Numismatické listy 10, 21–25.
- Skutil, J. 1955a: *Paleolitická stanice v Hanušovicích na severní Moravě*, Sborník Krajského vlastivědného muzea v Olomouci – Acta SLUKO B III, 243–250.
- Sommer, P. 1998: *Jeskyně svatého Prokopa v sázavském klášteře*, Sázavsko 5, 34–47.
- Soudský, B. 1954: *K metodice třídění volutové keramiky*, Památky archeologické 45, 75–102.
- Soukop, J. 1859: *Macocho a její okolí*, Moravan 8, 52–82.
- Stárka, V. 1960: *Jeskyně „Dráková“ proti Letkám u Prahy*, Krasový sborník 2, 17–18.

- Stuchlík, S. 1981: *Osídlení jeskyň ve starší a střední době bronzové na Moravě*. Studie Archeologického ústavu ČSAV v Brně 9. Brno: Archeologický ústav ČSAV.
- Svoboda, J. 1979: *Stratigraphy of the Mesolithic settlement in the rockshelter at Heřmánky (Polomené Mts., North Bohemia)*, *Anthropologie* 17/1, 87–93.
- Svoboda, J. 1999: *Čas lovců. Dějiny paleolitu, zvláště na Moravě*. Brno: Archeologický ústav AV ČR.
- Svoboda, J. 2002: *Poslední lovci – sběrači severních Čech*, *Děčínské vlastivědné zprávy* 12, č. 1, 30–34.
- Svoboda, J. ed. 2002a: *Prehistorické jeskyně. Katalogy, dokumenty, studie*. Dolnověstonické studie 7, Brno: Archeologický ústav AV ČR.
- Svoboda, J. 2002b: *Mladeč II. K problematice funerálních jeskyní*. In: J. Svoboda ed.: *Prehistorické jeskyně. Katalogy, dokumenty, studie*. Dolnověstonické studie 7, Brno: Archeologický ústav AV ČR, 344–354.
- Svoboda, J. 2003 (ed.): *Mezolit severních Čech. Komplexní výzkum skalních přehrádek na Českolipsku a Děčínsku, 1978–2003*. Dolnověstonické studie, sv. 9. Brno: Archeologický ústav AV ČR.
- Svoboda, J. a kol. 1996: *Mezolit z perspektivy regionu: nové výzkumy v Polomených horách*, *Archeologické rozhledy* 48, 3–15 a 169–172.
- Svoboda, J. a kol. 1999: *Mezolit v Pekle*, *Archeologické rozhledy* 51, 243–279.
- Svoboda, J. – Cílek, V. – Jarošová, L. 1998: *Zum Mesolithikum in den Sandsteingebieten Nordböhmens*, *Archäologisches Korrespondenzblatt* 28, 357–372.
- Svoboda, J. – Cílek, V. – Jarošová, L. 1999: *Mezolit na Českolipsku. Poznámky k současnému stavu výzkumu*, *Bezděz* 8, 11–34.
- Svoboda, J. – Jarošová, L. – Drozdová, E. 2000: *The North Bohemian Mesolithic revisited: the excavation seasons 1998–1999*, *Anthropologie* 38/3, 291–305.
- Svoboda, J. – Peša, V. – Jenč, P. 2001: *Pravěké nálezy v okolí České Lípy, Bezdězu, Doks a Ralska-Hradčan*, *Zprávy České archeologické společnosti – suppl.* 45, 15–17.
- Svoboda, J. – Seitzl, L. 1985: *Výzkum v Moravském krasu. Přehled výzkumů 1983*, Brno, 8–9.
- Svoboda, J. – Seitzl, L. – Štrof, A. 1983: *Výzkum jeskynních výplní v severní části Moravského krasu. Přehled výzkumů 1981*, Brno, 9–13.
- Svoboda, J. – van der Plicht, J. – Vlček, E. – Kuželka, V. 2004: *New radiocarbon datings of human fossils from caves and rockshelters in Bohemia (Czech Republic)*, *Anthropologie* 42, 161–166.
- Škarka, A. – Skalský, J. 1963: *Jan Amos Komenský v Bílé Třemešné*. Hradec Králové.
- Šolle, M. 1998: *Hradsko na Kokořínsku – Canburg franckých análů*. Praha.
- Šůla, J. 1976: *Nález drobných slezských mincí na katastru obce Podkost, okr. Jičín*, *Numismatický sborník* 14, 1975–76, 217–227.

- Trampler, R. 1900: *Die Michaelsgrotte bei Holstein im mährischen Karst*, Mittheilungen der Section für Naturkunde des Österreichischen Touristen-Club 12, 2–7.
- Trampler, R. 1901: *Die Kulturschichten in den mährischen Karsthöhlen*, Mittheilungen des k. k. Central-Commission für Erforschung und Erhaltung der Kunst- und historischen Denkmäle 27, 86–93.
- Turek, R. 1946: *Prachovské skály na úsvitě dějin*. Praha.
- Valoch, K. 1965: *Paleolitické nálezy z Rytířské jeskyně v Moravském krasu*, Anthropozoikum A3, 141–151.
- Valoch, K. 1965a: *Die altsteinzeitlichen Begebungen der Höhle Pod hradem*, Anthropos 18 (N. S. 10) – Die Erforschung der Höhle Pod hradem 1956–1958, 93–106.
- Valoch, K. et al. 1965: *Jeskyně Šipka a Čertova díra u Štramberka*, Anthropos 17 (N. S. 9). Brno.
- Valoch, K. (ed.) 1988: *Die Erforschung der Kůlna Höhle 1961–1976*. Anthropos 24. Brno.
- Valoch, K. – Grolich, V. 1993: *Vývoj osídlení Moravského krasu*. In: R. Musil, a kol., Moravský kras, Adamov, 230–246.
- Valoch, K. – Svoboda, J. – Balák, I. 2002: *Katalog moravských jeskyní s paleolitickými nálezy*. In: J. Svoboda. ed 2002, Prehistorické jeskyně. Katalogy, dokumenty, studie, Dolnověstonické studie 7, Brno: Archeologický ústav AV ČR, 25–52.
- Velímský, T. 1991: *Nový nález lužické keramiky z Děčínských stěn a problematika kontaktů pravěkého osídlení na území Saska a severozápadních Čech*, Děčínské vlastivědné zprávy 1, 26–38.
- Vencl, S. 1995a: *Hostim. Magdalenian in Bohemia*. Památky archeologické – Supplementum 4.
- Vencl, S. 1995b: *Brusné kameny a plochy: dosud přehlížený archeologický pramen?*, Děčínské vlastivědné zprávy 1/IX, 21–25.
- Vítek, J. 1972: *Pseudokrasové tvary Trstěnické tabule a přilehlého údolí Tiché Orlice*, Československý kras 22 (1970), 35–48.
- Vítek, J. 1982: „Skrýše“ u Bílé Třemešné, Památky a příroda 7, 564–565.
- Vogel, J. 1894: *Johann Mack*, Mitteilungen des Nordböhmisches Excursions-Clubs 17, 71–74. Česká Lípa.
- Vokolek, V. 2001: *Výzkum abri pod Těhníkovou skálou u Borku pod Troškami*, Pojizerský sborník 4/1999, Praha, 47–52.
- Wagner, J. a kol. 1990: *Jeskyně Moravskoslezských Beskyd a okolí*. Knihovna ČSS sv. 17, Praha.
- Waldhauser, J. 1971: *Archeologický výzkum v severních Čechách II*. Liberec.
- Waldhauser, J. 2001: *Encyklopedie Keltů v Čechách*. Praha.
- Waldhauser, J. 2004: *Archeologický výzkum jeskyně s laténskými nálezy u Dobšína v Českém ráji. Přehled pramenů, expertizy, současný stav výzkumu*, Archeologie ve středních Čechách 8, 347–355.

- Waldhauser, J. 2004a: *Varia archaeologica z Pojizeří a přilehlého území*, Archeologie ve středních Čechách 8, 409–428.
- Waldhauser, J.– Jenč, P. 1998: *Aktivity doby laténské na lokalitě Sokolka v Českém ráji*, Středočeský vlastivědný sborník, Muzeum a současnost 16, 137–141.
- Waldhauser, J.– Košnar, L. 1997: *Archeologie Germánů v Pojizeří a v Českém ráji*. Praha – Mladá Boleslav.
- Wankel, J. (H.) 1871: *Prähistorische Alterthümer in der mährischen Höhlen*, Mitteilungen der Anthropologischen Gesellschaft in Wien 2 (překlad in Sborník Okresního vlastivědného musea v Blansku 5, 1973, 147–171).
- Weinzierl, R. v. 1901: *Der Bronze-Depot von Nieder-Eicht*, Mitteilungen der Nordböhmisches Exkursions-Klubs 24, 144–145.
- Woldřich, J. N. 1880, 1882, 1884: *Über die diluviale Fauna von Zuzlawitz bei Winterberg im Böhmerwalde (I–III)*, Sitzungsberichte der mathematisch-naturwissenschaftlichen Classe der kaiserlichen Akademie der Wissenschaften, Abt. I, 82 (1881); 84 (1882), 177–269; 88 (1883), 978–1057.
- Zimerman, V. – Randus, P. – Piller, J. 1996: *Jeskyně, skalní hrádky a mlýny Kokořínska*. Mšeno.
- Zuber, R. a kol. 1966: *Jesenicko v období feudalismu do r. 1848*. Ostrava.
- Žák, K. a kol. 2001: *Holocenní vápence a krasový pramen ve Svatém Janu pod Skalou v Českém krasu*. Práce Českého geologického ústavu 13. Praha: Český geologický ústav.
- Žák, K. – Kolčava, M. – Jäger, O. – Živor, R. 2003: *Evidence jeskyní Českého krasu – stav k 1. říjnu 2003*, Český kras XXIX, 5–20.